

the Banking System of Ukraine in the Conditions of War]. In *Mekhanizmy upravlinnia rozvytkom terytorii: zbirnyk naukovykh prats*, part 2. Zhytomyr: FOP Hembarskyi O. P., 2023.

Volkova, N. I., and Mukhina, A. S. "Finansovi ryzyky banku: otsinka ta mekhanizm neitralizatsii" [Financial Risks of the Bank: Assessment and Mechanism of Neutralization]. *Modern Economics*, no. 22 (2020): 6-12.

DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V22\(2020\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V22(2020)-01)
 "Zvit pro finansovu stabilnist" [Report on Financial Stability]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. [https://bank.gov](https://bank.gov.ua/ua/publications?page=1&perPage=5&search=&document=&pubCategory=3&keywords=&created_from=&created_to=)

ua/ua/publications?page=1&perPage=5&search=&document=&pubCategory=3&keywords=&created_from=&created_to=

Zabchuk, H., and Ivashchuk, O. "Ryzyky bankivskoi systemy Ukrainy v umovakh voiennoho stanu" [Risks of the Banking System of Ukraine in the Conditions of Martial Law]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii*, no. 1-2 (2022): 50-61.

DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2022.01-02.050>

УДК 336.648

JEL: G21; Q14; Q16

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-11-246-253>

КРЕДИТУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

©2024 ПОЛІЩУК Н. В., КАСЬКОВА І. Г.

УДК 336.648

JEL: G21; Q14; Q16

Поліщук Н. В., Каськова І. Г. Кредитування як важливе джерело інноваційно-інвестиційної діяльності аграрних підприємств

У статті досліджено кредитування, яке є ключовим джерелом фінансування аграрних підприємств і забезпечує ефективне залучення інвестицій та впровадження інновацій, що сприяють сталому розвитку аграрного сектора економіки. Обґрунтовано, що аграрний сектор відіграє важливу роль в економіці України, залишаючись основним джерелом економічної стабільності. Проте підприємства в цій галузі часто стикаються з численними проблемами, зокрема пов'язаними з потребою у фінансуванні. Для підтримки діяльності та впровадження сучасних технологій необхідні інвестиції, які можуть надходити як із власних, так і із зовнішніх джерел. Фінансування сприяє не лише впровадженню інновацій, але й дає можливість захиститися від ризиків, що є особливо важливим в умовах нестабільності. Проаналізовано динаміку кредитування підприємств в Україні, у тому числі аграрних. Досліджено державну програму «Доступні кредити 5–7–9%», яка постійно враховує потреби аграрних підприємств із урахуванням сьогодишніх реалій їх функціонування, фінансових викликів, які виникають під дією змін часу та забезпечення більшого кола аграріїв доступними кредитами. З'ясовано, що кредитування аграрних підприємств є важливим інструментом, який сприяє впровадженню інновацій і реалізації інвестиційних проєктів у сільському господарстві. Завдяки доступу до фінансових ресурсів аграрії можуть модернізувати виробництво, впроваджувати сучасні технології, підвищувати якість продукції та збільшувати продуктивність, що позитивно відбивається на конкурентоспроможності аграрного сектора. Запропоновано основні напрями вдосконалення системи кредитування аграрних підприємств, які включають комплекс заходів, спрямованих на підвищення доступності фінансових ресурсів, зниження відсоткових ставок та адаптацію умов кредитування до специфіки аграрного бізнесу. Перспективами подальших розвідок у даному напрямі є дослідження формування механізму інноваційного розвитку кредитування аграрних підприємств для активізації інвестиційної діяльності.

Ключові слова: кредитування, аграрні підприємства, інновації, інвестиції.

Рис.: 5. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 8.

Поліщук Наталія Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи, Донецький національний університет імені Василя Стуса (вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна)

E-mail: n.polishchuk@donnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8037-0471>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203581065>

Каськова Ірина Геннадіївна – магістр, Донецький національний університет імені Василя Стуса (вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна)

E-mail: kaskova.i@donnu.edu.ua

UDC 336.648

JEL: G21; Q14; Q16

Polishchuk N. V., Kaskova I. H. Lending as an Important Source of Innovation and Investment Activity of Agrarian Enterprises

The article studies lending, which is a key source of financing for agrarian enterprises and provides effective attraction of investments and introduction of innovations that contribute to the sustainable development of the agrarian sector of the economy. It is substantiated that the agrarian sector plays an important role in the economy of Ukraine, remaining the main source of economic stability. However, businesses in this industry often face numerous challenges, including those related to the need for financing. To support the activities and implement modern technologies, investments are needed, which can come from both own and external sources. Financing not only contributes to the introduction of innovations, but also provides an opportunity to protect against risks, which is especially important in conditions of instability. The dynamics of lending to enterprises in Ukraine, including agrarian ones, is analyzed. The State program «Affordable Loans at 5–7–9%» has been studied, which constantly takes into account the needs of agrarian enterprises, also taking into account today's realities

of their functioning, financial challenges that arise under the influence of time changes and providing a larger range of farmers with affordable loans. It is found that lending to agrarian enterprises is an important tool that contributes to the introduction of innovations and the implementation of investment projects in agriculture. Thanks to access to financial resources, farmers can modernize production, introduce modern technologies, improve product quality and increase productivity, which has a positive effect on the competitiveness of the agrarian sector. The main directions of improving the system of lending to agrarian enterprises are proposed, which include a set of measures aimed at increasing the availability of financial resources, reducing interest rates and adapting lending conditions to the specifics of agrarian business. Prospects for further research in this direction are the study of the formation of a mechanism for innovative development of lending to agrarian enterprises to intensify investment activity.

Keywords: lending, agrarian enterprises, innovations, investments.

Fig.: 5. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 8.

Polishchuk Nataliia V. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Finance and Banking, Vasyl Stus Donetsk National University (21 600-richchia Str., Vinnytsia, 21021, Ukraine)

E-mail: n.polishchuk@donnu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8037-0471>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203581065>

Kaskova Iryna H. – Master, Vasyl Stus Donetsk National University (21 600-richchia Str., Vinnytsia, 21021, Ukraine)

E-mail: kaskova.i@donnu.edu.ua

Аграрна галузь має значний вплив на національну економіку, рівень продовольчої безпеки країни та соціально-економічне становище суспільства. Забезпечуючи населення продуктами харчування та промисловість сировиною, сільське господарство також виступає важливим споживачем і замовником промислової продукції, що суттєво впливає на прибуток інших секторів національної економіки. З цієї точки зору важливе місце у фінансовому забезпеченні сільськогосподарського виробництва займає ефективно організована кредитна система.

Нинішній майже кризовий стан кредитного забезпечення аграрного сектора виглядає особливо контрастно, враховуючи тенденції інноваційного розвитку кредитування української економіки останніх років. Проте для прискорення зростання валової продукції аграрного сектора підприємствам необхідно залучати банківські кредити. На сьогоднішній день їх доступність обмежена через високу вартість кредитів, яка зазвичай перевищує загальну рентабельність цих запозичень.

Питання кредитування аграрних підприємств знаходять своє відображення у працях багатьох науковців, серед яких: Андрос С. [1], Білоченко А. [2], Герасимчук В. [1], Кучер А. [8], Садовничий В. [5], Салькова І. [8], Сахно А. [8], Шпанель-Юхта О. [7] та інші. Проте варто зауважити, що в умовах воєнного стану функціонування аграрних підприємств потребує вирішення актуальних проблем залучення дешевих кредитів на довгостроковий термін, що є ключовим аспектом подальших досліджень.

Метою статті є дослідження кредитування як важливого джерела фінансування діяльності аграрних підприємств для ефективного залучення інвестицій та впровадження інновацій, що стимулюватимуть сталий розвиток підприємств аграрного сектора економіки.

Роль і значення аграрного сектора для економіки України є надзвичайно актуальними. Дійсно, сільське господарство залишається ключовим джерелом економічної підтримки, проте аграрні підприємства в цій галузі стикаються з численними викликами, пов'язаними із потребами у фінансуванні. Для забезпечення своєї діяльності та впровадження новітніх технологій необхідні інвестиції, які можуть бути як власними, так і залученими. Фінансування не лише сприяє впровадженню нових технологій, але й дозволяє здійснювати страхування наявних ризиків, що є критично важливим в умовах невизначеності.

Динаміку кредитування підприємств України, у тому числі підприємств сільського, лісового та рибного господарств, наведено на *рис. 1*. Протягом аналізованого періоду обсяги наданих кредитів аграрним підприємствам мають хвилеподібну динаміку: зокрема, протягом 2014–2018 рр. аграрні підприємства постійно користувалися наданими кредитами, які постійно зростали, проте у 2019 р. спостерігається значне скорочення. Частка кредитів, наданих аграрним підприємствам протягом 2014–2023 рр., коливається в межах 6–16,6%, виняток становить 2019 р., коли спостерігається значне скорочення кредитів аграріям.

Урядом у 2024 р. продовжено державну програму «Доступні кредити 5–7–9%», оскільки держава розуміє важливість підтримки аграрного сектора, що полегшить доступ аграріїв до кредитів в умовах воєнного стану та програми надання державних гарантій.

У межах програми «Доступні кредити 5–7–9%» аграрні підприємства можуть отримати кредит у розмірі до 90 млн грн під 5–9% річних, залежно від категорії кредиту та суб'єкта підприємництва.

Програма «Доступні кредити 5–7–9%» постійно має на меті актуальні потреби аграрних

підприємств із урахуванням сьогоденних реалій їх функціонування, фінансових викликів, які виникають під дією змін часу та забезпечення більшого кола аграріїв доступними кредитами.

З початку року українські аграрії отримали майже 33,4 мільярди гривень банківських кредитів на розвиток господарств, з них 5 тисяч підприємств отримали 18,9 мільярдів гривень за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%».

Інформацію про стан залучення кредитних коштів суб'єктами підприємництва агропромислового комплексу (сільгосптоваровиробниками та переробними підприємствами) у 2024 р., у тому числі за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%» за сім місяців протягом 2022–2024 рр., наведено в *табл. 1*.

У 2024 р. кількість суб'єктів, які залучали кредитні кошти в агропромисловому комплексі, становила 9387 підприємств, що порівняно з 2022 р. менше в 4,6 разу. Але слід звернути увагу на збільшення кількості суб'єктів підприємництва, які скористалися кредитами за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%» – у 2024 р. їх кількість збільшилася на 3897 підприємств, оскільки дана програма допомагає аграрним підприємствам інвестувати кошти у виробництво продукції рослинництва та тваринництва.

Аграрні підприємства досить часто користуються короткостроковими кредитами, оскільки найбільше нестача власних коштів відчувається весною, коли активно йде посівна, проте восени, під час реалізації сільськогосподарської продукції, підприємства можуть виконати свої зобов'язання перед банківськими установами.

Наведемо обсяг залученого кредиту/кредитної лінії під портфельні гарантії за областями України станом за сім місяців 2024 р. (*рис. 2*). Слід відмітити, що провідні позиції залученого кредиту/кредитної лінії під портфельні гарантії займають Кіровоградська, Київська, Вінницька, Одеська та Харківська області, а найменші значення кредиту спостерігаються в Донецькій, Луганській та Херсонській областях, що пов'язано з тимчасово окупованими територіями.

Наведемо динаміку процентних ставок у регіональному розрізі областей України за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%» у 2024 р. (*рис. 3*). Так, мінімальною процентною ставкою за кредитами була ставка 0,1%, тоді як максимальна процентна ставка становила 40%, за якою були надані кредити аграрним підприємствам у Дніпропетровській області.

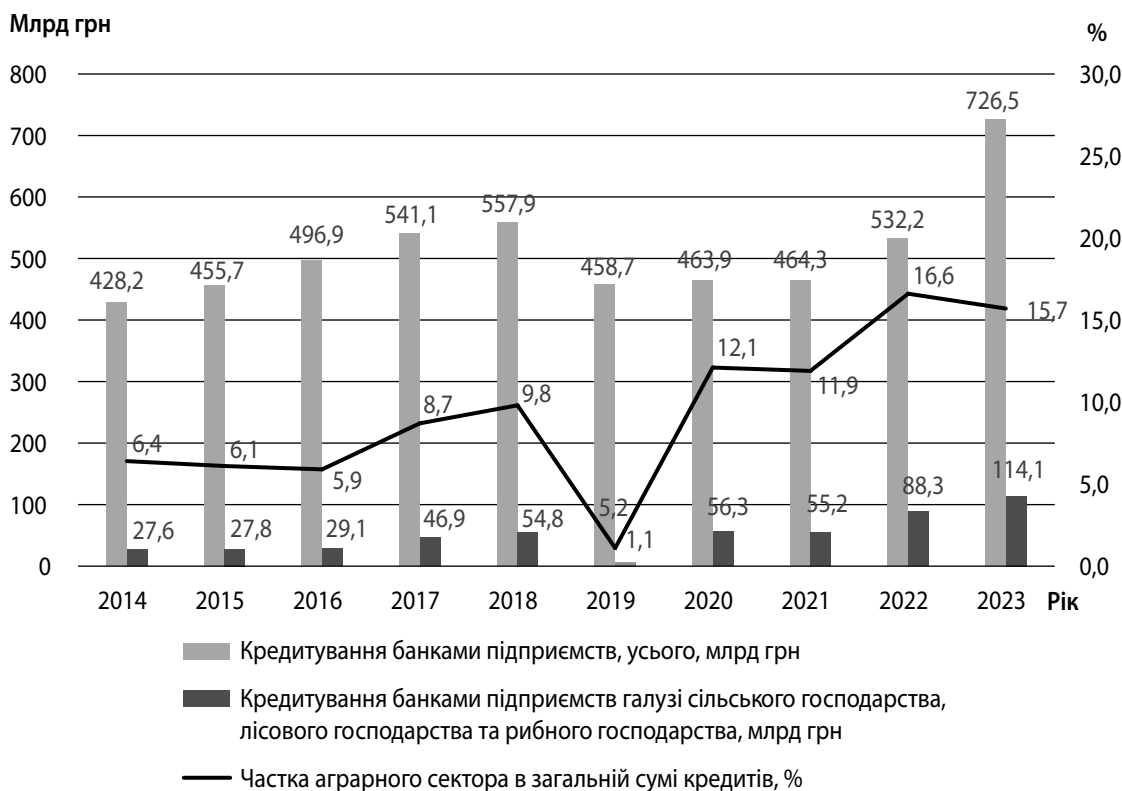

Рис. 1. Кредити, надані аграрним підприємствам протягом 2014–2023 рр., млн грн

Джерело: побудовано авторами на основі [3].

Кількість суб'єктів підприємництва агропромислового комплексу, які залучили кредитні кошти, у тому числі за державною програмою «Доступні кредити 5–7–9%» за сім місяців 2022–2024 рр., млн грн

Область	2022 р.		2023 р.		2024 р.	
	Усього	У т. ч. за програмою 5–7–9	Усього	У т. ч. за програмою 5–7–9	Усього	У т. ч. за програмою 5–7–9
Вінницька	4 189	156	1 558	1 183	899	575
Волинська	1 820	76	665	584	394	307
Дніпропетровська	3 599	157	893	660	694	365
Донецька	32	4	33	30	13	11
Житомирська	1 283	44	354	290	237	119
Закарпатська	109	4	34	30	48	30
Запорізька	1 556	80	343	217	224	157
Івано-Франківська	366	16	212	174	152	57
Київська	3 321	199	1 029	826	911	560
Кіровоградська	5 096	203	1 803	1 433	1 127	758
Луганська	38	0	1	1	0	0
Львівська	2 745	101	936	770	590	410
Миколаївська	2 631	126	473	367	369	169
Одеська	3 259	157	1 179	952	798	534
Полтавська	2 052	100	521	353	502	239
Рівненська	397	12	224	180	106	69
Сумська	996	19	449	378	290	217
Тернопільська	1 492	45	786	601	354	200
Харківська	2 483	128	617	497	501	342
Херсонська	1 044	27	65	8	49	24
Хмельницька	1 689	56	564	406	341	175
Черкаська	2 025	83	564	406	388	165
Чернівецька	236	6	230	223	106	88
Чернігівська	1 190	53	448	345	294	178
Усього	43 648	1852	13 981	10 914	9 387	5 749

Джерело: складено авторами на основі [6].

Наведемо актуальну інформацію про залучення кредитних коштів суб'єктами підприємництва агропромислового комплексу (сілгосптоваровиробниками та переробними підприємствами) у 2024 р., враховуючи залученість банківських установ. На рис. 4 відображено кількість суб'єктів підприємництва, які найбільше користувалися кредитами в таких банках, як: АТ КБ «ПриватБанк» (2458), АТ «Райффайзен Банк» (2199), АТ «Ощадбанк» (1879), АТ «Прокредит банк» (659), АТ «Укргазбанк» (404), АТ «ПУМБ» (397), АТ «КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК» (260), АТ «ОТП Банк» (238) та інших.

Найбільша кількість суб'єктів, які залучили кредити, у тому числі за програмою «Доступні

кредити 5–7–9%», довіряють таким банкам, як: АТ КБ «ПриватБанк» (у сумі 7694048,25 млн грн), АТ «Райффайзен Банк» (у сумі 714820145,00 млн грн.) і АТ «Ощадбанк» (у сумі 5687952,86 млн грн.) Лівову частку цих кредитів займають саме кредити за програмою «Доступні кредити 5–7–9%».

Програма «Доступні кредити 5–7–9%» у зв'язку з її адаптацією може стати справжнім катализатором економічного зростання, особливо для аграрних підприємств, які працюють в умовах нестабільності.

Незважаючи на чинники, що впливають на формування цін на кредитному ринку, аграрні підприємства мають потребу в установленні низького

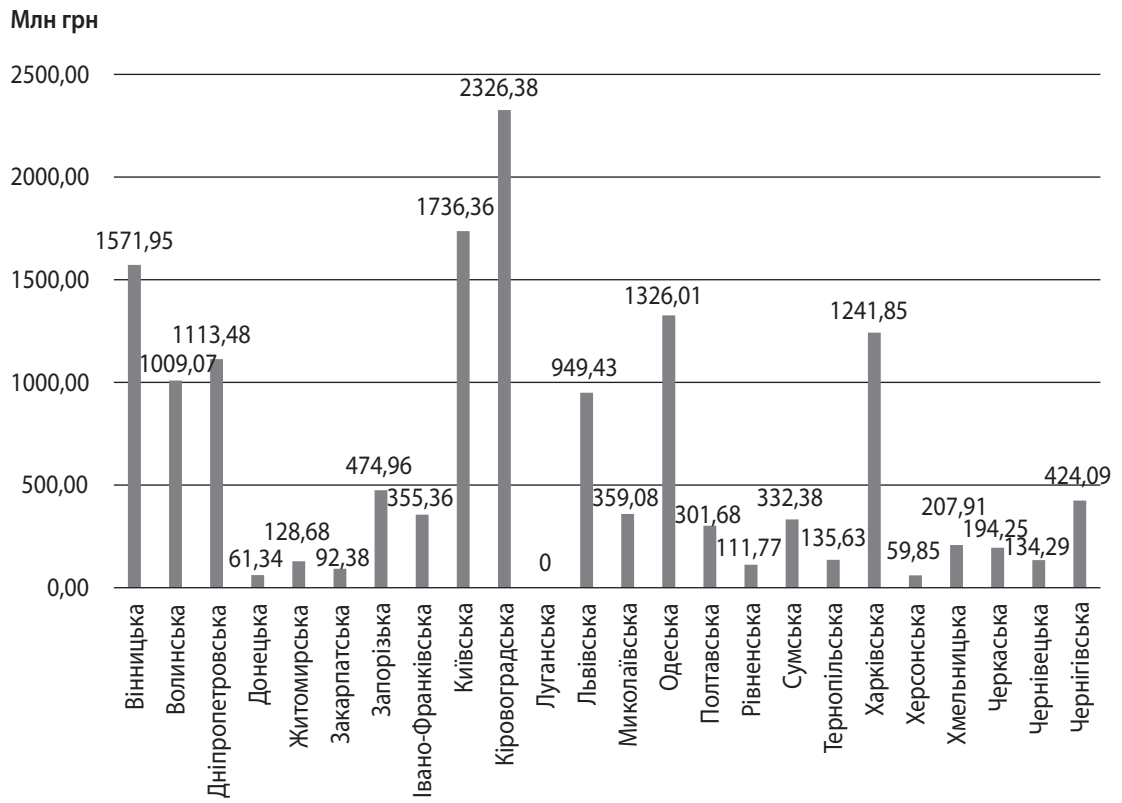

Рис. 2. Обсяг залученого кредиту/кредитної лінії під портфельні гарантії за областями за сім місяців 2024 р., млн грн

Джерело: побудовано авторами на основі [6].

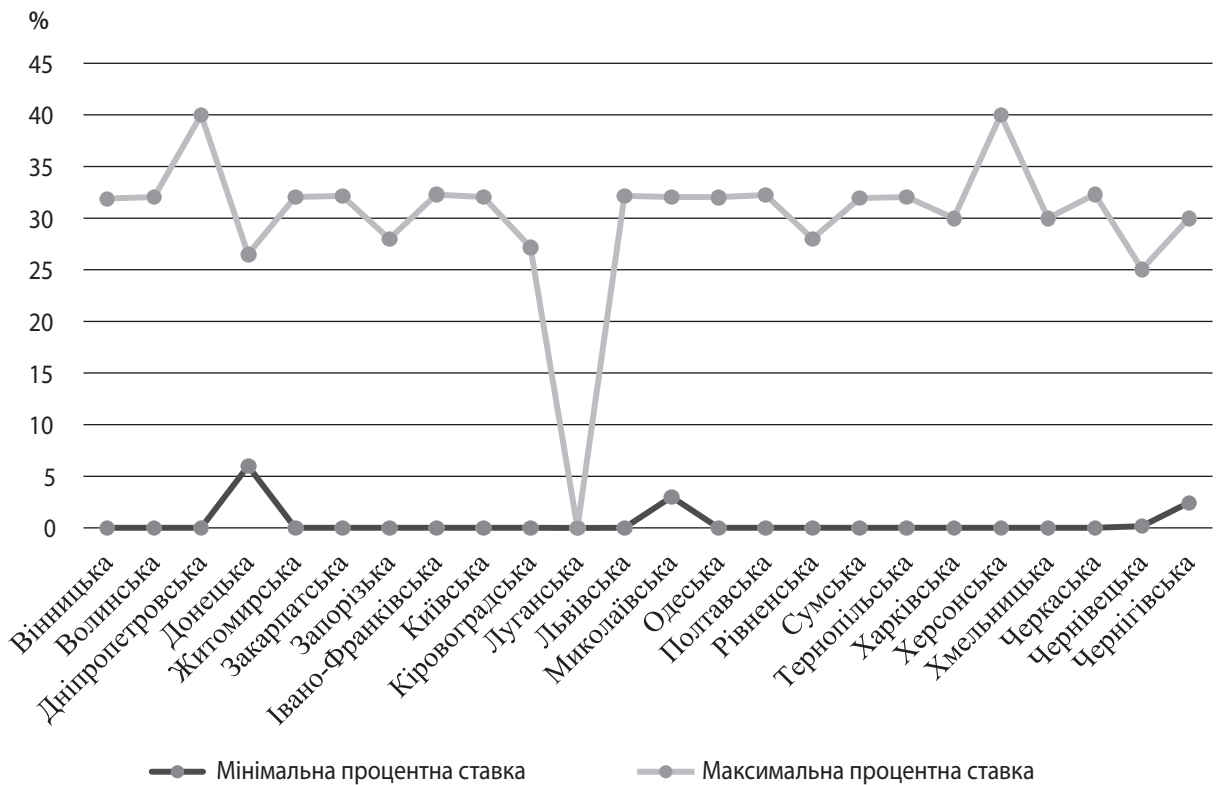

Рис. 3. Динаміка процентної ставки за наданими кредитами аграрним підприємствам за областями України у 2024 р., %

Джерело: побудовано авторами на основі [6].

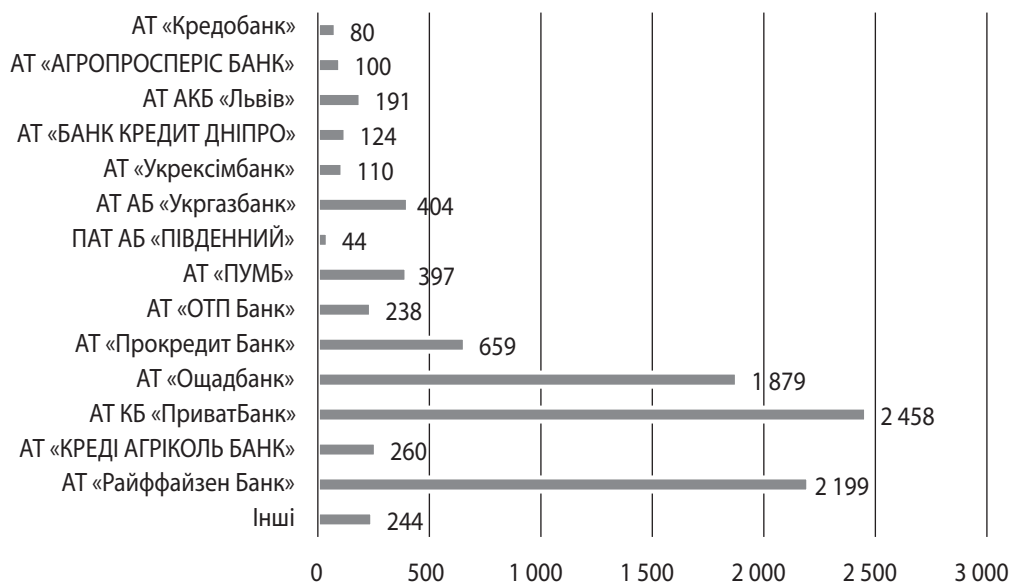

Рис. 4. Кількість суб'єктів підприємництва агропромислового комплексу (сільгосптоваровиробників та переробних підприємств), які залучали кредити за сім місяців 2024 р.

Джерело: побудовано авторами на основі [6].

рівня плати за користування кредитними ресурсами. Ця об'єктивна вимога зумовлена низькою прибутковістю аграрних підприємств порівняно з підприємствами інших видів економічної діяльності, а також неспроможністю сплачувати ринкову процентну ставку за отримані кредитні кошти.

На нашу думку, збільшення обсягів кредитування позитивно вплине на результативність діяльності аграрних підприємств, з подальшою

можливістю інвестувати кошти та впроваджувати інновації для стабільного їх розвитку (рис. 5).

Кредитування аграрних підприємств є одним із ключових інструментів, що забезпечує можливість впровадження інновацій та реалізацію інвестиційних проектів у сільському господарстві. Доступ до фінансових ресурсів дозволяє аграріям модернізувати виробництво, впроваджу-

Рис. 5. Взаємозв'язок збільшення обсягів кредитування та можливостей для залучення інвестицій і впровадження інновацій

Джерело: авторська розробка.

вати новітні технології, поліпшувати якість продукції та підвищувати продуктивність праці, що позитивно впливає на конкурентоспроможність аграрного сектора.

Дійсно, для ефективного розвитку банківського кредитування в аграрному секторі України необхідно впроваджувати комплексні заходи з боку держави та банківського сектора. Розглянемо запропоновані ключові напрями вдосконалення системи кредитування аграрних підприємств (табл. 2).

вання, насамперед, позитивно вплине на економічну ефективність аграрних підприємств і сприятиме інноваційному розвитку сільського господарства України загалом, що стане важливим кроком для забезпечення продовольчої безпеки країни та відкриє можливості для України посісти провідні позиції у світовій торгівлі.

Перспективи інноваційного розвитку кредитування аграрних підприємств стануть предметом подальших досліджень. ■

Таблиця 2

Напрями вдосконалення системи кредитування аграрних підприємств

Напрями вдосконалення системи кредитування аграріїв	Конкретні заходи щодо вдосконалення кредитування аграрних підприємств
1. Розширення програм банківського кредитування за участі державної підтримки	1. Програми пільгового кредитування. 2. Гарантії по кредитах
2. Зниження процентних ставок на аграрні кредити	1. Програмне субсидування ставок. 2. Підвищення прозорості механізму розрахунку ставок
3. Збільшення обсягів кредитування для малих і середніх підприємств	1. Спрощення процедур отримання кредиту. 2. Програми мікрокредитування та кредитування стартапів
4. Підтримка інвестиційних проєктів у сільському господарстві	1. Податкові стимули для банків та аграріїв. 2. Підтримка інновацій та технологій
5. Підвищення фінансової грамотності аграріїв	1. Проведення тренінгів і семінарів. 2. Консультації та підтримка від банків та фінансових організацій
6. Цифровізація процесів кредитування	1. Упровадження сучасних технологій. 2. Використання даних про аграрну діяльність для оцінки кредитоспроможності підприємств

Джерело: запропоновано авторами.

Оптимальне використання кредитних ресурсів може прискорити інноваційний розвиток аграрних підприємств, але важливо зберігати баланс і ретельно планувати фінансові потоки. Ефективна стратегія кредитування повинна враховувати специфіку аграрного бізнесу, сезонні ризики, ринкові умови та здатність підприємства своєчасно виконувати кредитні зобов'язання.

ВИСНОВКИ

Напрями вдосконалення системи кредитування аграрних підприємств передбачають розширення програм банківського кредитування за участі державної підтримки; зниження процентних ставок на аграрні кредити; збільшення обсягів кредитування для малих і середніх підприємств; підтримка інвестиційних проєктів у сільському господарстві; підвищення фінансової грамотності аграріїв.

Удосконалення системи кредитування аграрних підприємств та збільшення обсягів кредиту-

БІБЛІОГРАФІЯ

- Андрос С. В., Герасимчук В. Г. Фінансування сільського господарства і роль банків у кредитному забезпеченні аграрного сектора України. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2023. № 3. С. 5–14. DOI: 10.15276/EJ.03.2023.1
- Білоченко А. М. Кредитування аграрного сектору України в умовах війни. *Економіка та суспільств*. 2023. Вип. 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-3>
- Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
- Поліщук Н. В., Каськова І. Г. Іпотечне інвестиційне кредитування сільськогосподарських підприємств. *Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Київ, 16 листопада 2022 р.). Київ : КНЕУ, 2022. С. 379–382. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/301ddf7c-52c2-436f-886a-ce681cb4cf71/content>

5. Садовничий В. Як роздаються доступні кредити під час війни. *Financial Club*. 23.06.2022. URL: <https://finclub.net/infographica/yak-rozdaiutsia-pilhovyi-kredyty-pid-chas-viiny.html>
6. Стан кредитування підприємств АПК. *Міністерство аграрної політики та продовольства України*. URL: <https://minagro.gov.ua/napryamki/finansova-politika/kredituvannya/stan-kredituvannya-pidpriyemstv-apk>
7. Шпанель-Юхта О. І. Особливості банківського кредитування в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-96>
8. Sakhno A., Polishchuk N., Salkova I., Kucher A. Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector. *European Journal of Sustainable Development*. 2019. Vol. 8. No 2. P. 335–345. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p335>

REFERENCES

- Andros, S. V., and Herasymchuk, V. H. "Finansuvannya silskoho gospodarstva i rol bankiv u kredytnomu zabezpehenni ahrarnoho sektora Ukrainy" [Financing of Agriculture and the Role of Banks in Lending the Agricultural Sector of Ukraine]. *Ekonomichnyi zhurnal Odeskoho politekhnichnoho universytetu*, no. 3 (2023): 5-14. DOI: 10.15276/EJ.03.2023.1
- Bilochenko, A. M. "Kredytuvannya ahrarnoho sektoru Ukrainy v umovakh viiny" [Lending to the Agricultural Sector of Ukraine During the War]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 48 (2023). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-3>
- Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: ofitsiyni sait. <https://www.ukrstat.gov.ua/>
- Polishchuk, N. V., and Kaskova, I. H. "Ipotechne investytsiine kredytuvannya silskohospodarskykh pidpriyemstv" [Mortgage Investment Lending to Agricultural Enterprises]. *Suchasni instrumenty upravlinnia korporatyvnymy finansamy* (2022): 379-382. <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/301ddf7c-52c2-436f-886a-ce681cb-4cf71/content>
- "Stan kredytuvannya pidpriyemstv APK" [State of Crediting of Agro-industrial Complex Enterprises]. *Ministerstvo ahrarnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy*. <https://minagro.gov.ua/napryamki/finansova-politika/kredituvannya/stan-kredituvannya-pidpriyemstv-apk>
- Sadovnychi, V. "Yak rozdaiutsia dostupni kredyty pid chas viiny" [How Available Credits are Distributed During Wartime]. *Financial Club*. June 23, 2022. <https://finclub.net/infographica/yak-rozdaiutsia-pilhovyi-kredyty-pid-chas-viiny.html>
- Sakhno, A. "Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector". *European Journal of Sustainable Development*, vol. 8, no. 2 (2019): 335-345. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p335>
- Shpanel-Yukhta, O. I. "Osoblyvosti bankivskoho kredytuvannya v umovakh viiny" [Peculiarities of Bank Lending under Conditions of the War]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 45 (2022). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-96>

УДК 658.012.23

JEL: D24; E22; O16; M21

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-11-253-260>

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА: МІСЦЕ, РОЛЬ ТА ІМПЕРАТИВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

©2024 ШУШКОВА Ю. В., ЧЕРНЯВСЬКА Д. Т.

УДК 658.012.23

JEL: D24; E22; O16; M21

Шушкова Ю. В., Чернявська Д. Т. Платоспроможність в системі фінансової безпеки підприємства: місце, роль та імперативи забезпечення

У дослідженні у фокусі уваги перебувають аспекти забезпечення стійкої життєздатності суб'єктів господарювання. В основі такої життєздатності – забезпечення фінансової безпеки підприємства, що є основною в системі всіх інших складових економічної безпеки бізнесу, адже відповідальна за цілий спектр питань і проблематики фінансового характеру, зокрема щодо формування доходів і прибутку, забезпечення рентабельності, гарантування фінансової стійкості, здійснення інвестицій, нарощення власного капіталу та капіталізації бізнесу як цілісного майнового комплексу. Метою дослідження визначено ідентифікацію місця та ролі, а також обґрунтування імперативів забезпечення платоспроможності в системі фінансової безпеки підприємства. Зазначено, що платоспроможність, як компонента фінансової безпеки бізнесу, відповідальна за своєчасність і повноту розрахунків підприємства з його контрагентами. Підкреслено, що ефективне управління платоспроможністю дозволяє нівелювати та мінімізувати виклики і загрози за такими складовими фінансової безпеки підприємства, як прибутковість і рентабельність, ділова активність, фінансова стійкість, капіталізація та ринкова вартість бізнесу, інвестиційна діяльність, нейтралізація фінансових ризиків. Акцентовано на аспектах ролі платоспроможності в структурі фінансової безпеки підприємства, а саме – щодо недопущення реалізації викликів і загроз, що походять від стану розрахунків підприємства з його контрагентами. Визначено напрями та концепційні засади посилення платоспроможності в аспекті забезпечення фінансової безпеки підприємства. Перспективи подальших досліджень у цій сфері стосуються розробки методики прогнозування та моделювання наслідків змін у системі платоспроможності на стан і структурні характеристики фінансової безпеки підприємства.